

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МУЗИЧНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
ІМЕНІ П.І. ЧАЙКОВСЬКОГО

**ОПЕРНО-ОРАТОРІАЛЬНА ТА КАМЕРНО ВОКАЛЬНА СПАДЩИНА
ІВАНА КАРАБИЦЯ: ОСОБЛИВОСТІ ВИКОНАВСЬКОГО ВТІЛЕННЯ**

(СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ «ОПЕРНИЙ СПІВ»)

СПЕЦКУРС

Дорожинського Володимира Борисовича
здобувача ступеня доктора мистецтва
кафедри оперного співу

науковий консультант:
доктор мистецтвознавства, професор,
професор кафедри української музики
та музичної фольклористики
Савчук Ігор Борисович

творчий керівник:
професор кафедри оперного співу,
народний артист України
Коваль Микола Олексійович

Київ — 2025

План

Розділ 1 Жанрово-стильові характеристики вокального доробку ІВАНА КАРАБИЦЯ	3
Розділ 2 Оперно-ораторіальний жанр у творчості ІВАНА КАРАБИЦЯ: мовно-стильові та виконавські аспекти.....	4
Розділ 3 Інтерпретаційні особливості камерно-вокальної спадщини ІВАНА КАРАБИЦЯ	5
Список використаної літератури та джерел.....	6

Розділ 1
ЖАНРОВО-СТИЛЬОВІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ВОКАЛЬНОГО ДОРОБКУ
ІВАНА КАРАБИЦЯ

1. Вокальна спадщина І. Карабиця: жанрове розмаїття та стильові домінанти.
2. Еволюція стилю композитора у вокальній музиці: від ранніх експериментів до зрілої майстерності.
3. Національні та духовні теми у вокальних творах І. Карабиця.
4. Фольклорні джерела у камерно-вокальному доробку композитора.
5. Поєднання традиції та авангарду: новаторські композиційні техніки у вокальній музиці І. Карабиця.
6. Полістилістика як стильова ознака вокального почерку І. Карабиця.
7. «Діалог слова і музики»: мовно-музичний синтез у вокальній творчості І. Карабиця.
8. Необарокові й неокласичні тенденції у вокально-симфонічних опусах композитора.
9. Філософська глибина образів у кантатно-ораторіальних творах І. Карабиця.
10. Вокальна творчість І. Карабиця у контексті української музичної культури 1970–1990-х років.
11. Внесок І. Карабиця у розвиток українського вокально-симфонічного жанру.
12. Камерно-вокальні цикли композитора: жанрові моделі та тематичні особливості.
13. Специфіка виконавського підходу до вокальної музики І. Карабиця.
14. Рецепція вокальної спадщини композитора: від перших виконань до сучасних інтерпретацій.

РОЗДІЛ 2

ОПЕРНО-ОРАТОРІАЛЬНИЙ ЖАНР У ТВОРЧОСТІ ІВАНА КАРАБИЦЯ: МОВНО-СТИЛЬОВІ ТА ВИКОНАВСЬКІ АСПЕКТИ

1. Опера-ораторія «Київські фрески»: жанрові особливості та виконавська інтерпретація.
2. Ораторія «Сад божественних пісень» (на тексти Г. Сковороди): спадкоємність барокових традицій і сучасна музична мова.
3. Вокально-симфонічна поема «Vivere memento» (на слова І. Франка): мовностильовий аналіз та виконавські труднощі.
4. Кантата «Мій рідний Донбас»: патріотична тематика та особливості музично-виконавського втілення.
5. «Молитва Катерини» для читця, хору та оркестру: синтез слова і музики у духовному творі.
6. «Урочиста кантата» (на слова М. Руденка): жанрова специфіка та інтерпретаційні підходи.
7. Драматургія та образність оперно-ораторіальних творів І. Карабиця.
8. Роль хору і солістів в ораторіях композитора: баланс колективного та індивідуального начала.
9. Мовно-стильові особливості поетичного тексту в вокально-симфонічних творах І. Карабиця (музична інтерпретація поетичних текстів Б. Олійника, Г. Сковороди, І. Франка, М. Руденка).
10. Функція наратора (читця) у кантатно-ораторіальній спадщині І. Карабиця.
11. Виконавські виклики у вокально-симфонічних композиціях композитора: вокальна техніка та диригентська інтерпретація.
12. Сценічна реалізація опери-ораторії «Київські фрески»: від задуму до втілення (постановочні аспекти).
13. Оперно-ораторіальні твори Карабиця в контексті української та світової ораторіальної традиції.
14. Сакральні та історичні образи у кантатах та ораторіях І. Карабиця: інтерпретаційний аспект.
15. Темброва драматургія у вокально-симфонічних полотнах І. Карабиця.

Розділ 3

ІНТЕРПРЕТАЦІЙНІ ОСОБЛИВОСТІ КАМЕРНО-ВОКАЛЬНОЇ СПАДЩИНИ ІВАНА КАРАБИЦЯ

1. Вокальний цикл «Пастелі» на слова П. Тичини: поетичні образи та тонкощі інтерпретації.
2. Цикл «Із пісень Хіросіми»: експресія та вокальні техніки у втіленні трагедійних образів.
3. «Із лірики М. Рильського»: неоромантичні риси у камерно-вокальній музиці І. Карабиця.
4. Цикли на слова Б. Олійника («На березі вічності», «Мати»): патетика і ліризм у виконавській інтерпретації.
5. «Три пісні на народні тексти»: автентичний фольклорний елемент і сценічне втілення.
6. «Пісні Явдохи Зуїхи»: інтонаційна природа та особливості ансамблевого виконання.
7. Камерно-вокальна мініатюра І. Карабиця: між традиційною романсовістю та сучасною експресією.
8. Тематичні та стильові зв'язки між вокально-симфонічними і камерними творами І. Карабиця.
9. Виконавська взаємодія співака та піаніста у камерно-вокальних циклах композитора.
10. Вокальна дикція і декламаційний стиль у пісенних творах І. Карабиця.
11. Поетичний підтекст і його розкриття: виконавські підходи до камерної лірики І. Карабиця.
12. Камерно-вокальні опуси І. Карабиця на сучасній сцені: проблеми популяризації та сприйняття.
13. Стильові виклики для виконавця: алеаторика, додекафонія та сонористика у вокальних мініатюрах композитора.
14. Ліричний герой у камерних циклах І. Карабиця: психологічні аспекти виконавської інтерпретації.
15. Іван Карабиць і українська естрадна пісня: спадкоємність традицій та новаторський внесок.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА ДЖЕРЕЛ

1. Vivere memento: статті і спогади про Івана Карабиця (Пам'ятай про життя). [Зб. наук. статей]. Київ: Центр музичної інформації Національної спілки композиторів України, 2003. 232 с.
2. Берегова О. Особливості композиторського стилю Івана Карабиця в контексті української культури. *Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*. 2015. № 2(27). С. 46–61.
3. Берегова О. Стильова палітра останніх камерно-інструментальних опусів Івана Карабиця. *Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*. 2003. Вип. 31. С. 107–117.
4. Берегова О. «Київські фрески» І. Карабиця: спроба реконструкції в новому соціокультурному контексті. *Київське музикознавство*. 2006. Вип. 20. С. 197–210.
5. Берегова О. Загадка життя і творчості Івана Карабиця. *Музика*. 2012. №1. С. 30–33.
6. Галузевська О. Діалог слова і музики у співтворчості Івана Карабиця та Бориса Олійника: автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства: 17.00.03 ; Нац. муз. акад. України ім. П.І. Чайковського. Київ, 2006. 16 с.
7. Галузевська О. Діалог слова і музики у співтворчості Івана Карабиця та Бориса Олійника: дис. ... канд. мистецтвознавства: 17.00.03 ; Нац. муз. акад. України ім. П.І. Чайковського. Київ, 2005. 178 с.
8. Галузевська О. «Урочиста кантата» Івана Карабиця — музичний пам'ятник українській діаспорі (інтонаційно-тембровий аспект драматургії твору). *Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*. 2013. Вип. 105. С. 343–351.
9. Галузевська О. Духовний простір Сходу у творчості Івана Карабиця. *Науковий вісник Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського*. 2009. Вип. 84. С. 143–150.
10. Гармель О. Постлюдія останнього рукопису (І. Карабиць В. Сильвестров). *Науковий вісник Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського*. 2003. Вип. 31. С. 153–157.
11. Гордон Д. Твори Івана Карабиця на народні тексти: жанрово-стильові ракурси. *Музичне мистецтво і культура*. 2021. Т. 1. № 33. С. 204–217. URL : <https://doi.org/10.31723/2524-0447-2021-33-1-17> (дата звернення: 26.04.2025).
12. Грабовський В. Композитор як організатор музичного життя. *Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*. 2003. Вип. 31. С. 181–186.

- 13.Гуркова О. Творчість І. Карабиця в контексті жанрово-стильових тенденцій в українській музиці останньої третини ХХ століття: дис. ... канд. мистецтвознавства: 17.00.03 ; Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського. Київ, 2016. 324 с.
- 14.Гуркова О. Творчість Івана Карабиця у дзеркалі епохи (кінець 1960-х — 1990-ті роки). *Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*. 2017. Вип. 120. С. 275–290.
- 15.Гуркова О. Іван Карабиць — фундатор міжнародного фестивалю «Київ Музик Фест». *Українське музикознавство*. 2008. Вип. 37. С. 432–445.
- 16.Гуркова О. Проблеми радянської дійсності у вокальному циклі Івана Карабиця «Повісті» на слова Олександра Куліча. *Науковий вісник Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського*. 2013. Вип. 105. С. 330–342.
- 17.Гуркова О. Сатирична спрямованість вокального циклу «Повісті» Івана Карабиця. *Часопис Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського*. 2015. Вип. 2. С. 62–68.
- 18.Гуркова О. Стильові особливості «П'яти пісень» Івана Карабиця на вірші Рабіндраната Тагора. *Науковий вісник Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського*. 2012. С. 232–242.
- 19.Ермакова Г. Эскиз об Иване Карабице. *Науковий вісник Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського*. 2003. Вип. 31. С. 20–30.
- 20.Єрмакова Г. Іван Карабиць. Київ : Музична Україна, 1983. 48 с. (Творчі портрети українських композиторів).
- 21.Задерацкий В. Заметки о стиле и поэтике инструментальных сочинений Ивана Карабица. *Науковий вісник Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського*. 2003. Вип. 31. С. 47–61.
- 22.Зинькевич Е. Динамика обновления: украинская симфония на современном этапе в свете диалектики традиции и новаторства (1970-е — нач. 80-х годов). Киев : Муз. Україна, 1986. 184 с.
- 23.Іван Карабиць. Список творів / уклад. Л. Івченко, Ю. Бентя; передм. Т. Бондаренко. Київ : Центрмузінформ, 2005. 99 с. (бібліографічний каталог творів композитора).
- 24.Карабиць І. Київські фрески Івана Карабиця в аспекті синтезу мистецтв: магістерська робота ; Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського. Київ, 2007. 88 с.
- 25.Кияновська Л. Сад пісень Івана Карабиця. Київ : Дух і Літера, 2017. 288 с.
- 26.Кияновська Л. Стиль Івана Карабиця. *Часопис Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського*. 2015. № 2. С. 32–45.

27. Кияновська Л. Іван Карабиць: мудрість серця. *Музика*. 2015. № 1/2. С. 4–7.
28. Кияновська Л. Стиль Івана Карабиця (до 70-річчя від дня народження Івана Федоровича Карабиця). *Часопис Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського*. 2015. Вип. 2. С. 32–45.
29. Композитор Іван Карабиць : Видатний композитор Сучасності. *Сайт композитора*. URL : <https://www.karabits.com/biography/> (дата звернення: 26.04.2025).
30. Копелюк О. Гармонічне мислення Івана Карабиця (на матеріалі Другого концерту для фортепіано з оркестром). *Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти*. 2014. Вип. 39. С. 234–245.
31. Копелюк О. Іван Карабиць: ефект присутності (інтерв'ю з М.Д. Копицею). *Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти*. 2014. Вип. 40. С. 342–355.
32. Копелюк О. Б.Лятошинський — І.Карабиць : творчі паралелі (досвід навчання І. Карабиця в класі Б. Лятошинського). *Рейнгольд Глієр — Борис Лятошинський. Життя і творчість в контексті культури : До 140-річчя від дня народження Р.М. Глієра та 120-річчя від дня народження Б.М. Лятошинського: зб. ст.* 2014. С. 254–266.
33. Копиця М. Аура пам'яті. *Науковий вісник Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського*. 2003. Вип. 31. С. 10–20.
34. Куш В. Камерно-вокальна творчість Івана Карабиця в українському музикознавчому дискурсі. *Мистецтвознавчі записки: зб. наук. праць*. 2021. Вип. 39. С. 196–201.
35. Куш В. Пісенна творчість Івана Карабиця: дис. ... д-ра філософії: 025 — Музичне мистецтво; Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. Київ, 2021. 200 с.
36. Мельник Л. «Сад божественних пісней» Івана Карабиця в контексті розвитку жанру в українській музиці 70–80 років ХХ століття. *Науковий вісник Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського*. 2003. Вип. 31. С. 88–96.
37. Нікіфорова Т. Симфонічна творчість Івана Карабиця на прикладі Симфонії № 3 для струнного оркестру: бакалаврська робота ; Львів. нац. муз. акад. ім. М.В. Лисенка. Львів, 2023. 42 с.
38. Пясковський І. Семіотична система концерту для оркестру № 3 («Голосіння») Івана Карабиця. *Науковий вісник Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського*. 2003. Вип. 31. С. 59–69.
39. Разумейко І. Лирика и быт сквозь призму юмора в вокальном цикле «Повести» И.Ф. Карабица. *Київське музикознавство*. 2008. Вип. 22. С. 235–239.

- 40.Рудь П. Контексти українського авангарду 60-х —70-х років ХХ ст. *Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти*. 2014. Вип. 40. С. 331–341.
- 41.Рязанцева Л. «Сад божественных песней» Івана Карабиця — возрождение старинного жанра. *Науковий вісник Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського*. 2003. Вип. 31. С. 97–100.
- 42.Сидорченко В. Трактовка інструментів мідної духової групи у першому оркестровому концерті «Музичний дарунок Києву» Івана Карабиця. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2022. Вип. 51. С. 208–212.
- 43.Степанченко Г. Карабиць Іван Федорович. *Енциклопедія сучасної України* [Електронний ресурс]. URL : esu.com.ua/article-9552 (дата звернення: 26.04.2025).
- 44.Степурко В. Синтез філософсько-естетичних і психологічних наративів у творчості сучасних українських композиторів. *Мистецтвознавчі записки : зб. наук. пр.* 2022. Вип. 42. С. 71–78.
- 45.Студентський науковий вісник. Вип. 26 / Центральноукраїнський держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2022. 188 с.
- 46.Янюк Б. «Голосіння» Івана Карабиця у контексті актуалізації ідеї покаяння в музичному мистецтві кінця ХХ століття. *Науковий вісник Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського*. 2010. Вип. 85. С. 313–331.
- 47.Яремчук-Федун О. Вокальна творчість українських композиторів ХХ століття у контексті вітчизняної музичної культури: магістерська робота ; Вінниц. держ. пед. ун-т ім. М. Коцюбинського. Вінниця, 2019. 67 с.